

ARGUMENTAREA MĂRIMII CREDITULUI PRIN OPTIMIZAREA PROGRAMULUI DE PRODUCȚIE A SOCIETĂȚILOR CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ

*Natalia MOCANU¹, doctor habilitat, conferențiar universitar,
Universitatea Agrară de Stat din Moldova*

*Vitalie IGNAT², doctor, conferențiar universitar,
Universitatea Agrară de Stat din Moldova*

*Tatiana BUJOR³, doctor, conferențiar universitar,
Universitatea Agrară de Stat din Moldova*

Actualitatea cercetării constă în faptul că funcționarea sistemului creditar în agricultura Republicii Moldova, ca țară agrară, este foarte necesară, luând în considerație că și procentul dobânzii bancare trebuie să fie accesibil societăților cu răspundere limitată, unde rentabilitatea producției nu este atât de înaltă. De aceea, scopul urmărit în acest articol este de a determina mărimea activelor circulante, care permite de a argumenta necesarul de credit prin optimizarea programului de producție în societățile cu răspundere limitată. Problema argumentării mărimii creditului societății cu răspundere limitată prin optimizarea programului de producție a fost realizată în baza utilizării metodei modelării economico-matematice, alcătuind modelul respectiv, în care, de rând cu determinarea valorii activelor circulante într-un calcul unic, se ia în considerație multitudinea de factori ce influențează asupra structurii de producție a entităților agricole. În rezultatul cercetărilor efectuate s-a stabilit că programul optim de producție al S.R.L. „Bardar-Agro”, realizat cu resursele disponibile, cu activele circulante în sumă de 3468 mii lei și cu un credit adițional de 669,7 mii lei (în afară de acel credit luat în anul 2012 pe cinci ani în sumă de 1326 mii lei, adică cu câte aproximativ 265 mii lei anual), îi va permite entității să obțină o eficiență economică mai sporită.

Cuvinte-cheie: *mărimea creditului, optimizarea programului de producție, metode de modelare economico-matematică, active circulante, structură de producție, metode matematice.*

The actuality of the research consists in the fact that the functioning of the lending system in the agriculture of the Republic of Moldova, as an agricultural country, is necessary, taking into consideration that the bank's interest rate must be accessible to limited liability companies where production profitability is not so high. Therefore the purpose of this article is to determine the size of current assets, which allows providing arguments for credit demand by optimizing production program for limited liability companies. The problem of the argumentation of the credit size by optimizing the production program of the limited liability company was undertaken using the mathematical economic modeling, forming the corresponding model, in which besides determining current assets value in a unique calculation there are taken into consideration many factors that influence the production structure of agricultural entities. The undertaken research has determined that the optimum production program of the limited liability company “Bardar-Agro”, achieved with the available resources, will allow that entity to gain a more enhanced economic efficiency.

Key words: *loan credit, optimization of the production program, economic-mathematical modeling methods, current assets, structure of production, mathematical methods.*

JEL Classification: *C02; D13; D24; D51.*

Introducere. Actualmente, unul dintre importantele elemente ale mecanismului economic în agricultură este creditarea. Subsistemul creditării din sectorul agrar al economiei naționale este organic legat cu cel bugetar, de asigurare și al prețurilor. Elaborarea mecanismelor de creditare, adecvate condițiilor economice actuale, este în deosebi apreciată în legătură cu necesitatea de a dezvolta agricultura autohtonă. În acest context, funcționarea sistemului creditar în agricultura Republicii Moldova, ca țară agrară, este foarte necesară, luând în considerație faptul că și procentul dobânzii bancare trebuie să fie accesibil societăților cu răspundere limitată, unde rentabilitatea producției nu este atât de înaltă. De aceea, scopul

¹ © Natalia MOCANU, n.mocanu@uasmd.md

² © Vitalie IGNAT, ignat.eugen@mail.ru

³ © Tatiana BUJOR, bujortania@yahoo.com

urmărit în acest articol este de a determina mărimea activelor circulante, care permite argumentarea necesarului de credit prin optimizarea programului de producție în societățile cu răspundere limitată. Menționăm că la 6 septembrie 2013 a intrat în vigoare Legea privind contractele de credit pentru consumatori, scopul căreia este dezvoltarea cadrului legal indispensabil pentru asigurarea intereselor economice ale consumatorilor prin crearea condițiilor echitabile pentru obținerea creditelor de consum și stabilirea unor norme de comportament responsabile din partea creditorilor în procesul de acordare a creditelor pentru consumatori [1].

Actualitatea și importanța cercetării se mai explică și prin următorul fapt: conducerea Republicii Moldova trebuie să adopte măsuri urgente pentru a ieși din situația de criză cauzată de:

În primul rând – de embargoul asupra unor produse din partea Rusiei;

În al doilea rând – de speculațiile valutare ce au loc în ultimul timp, în urma cărora agrarienii au avut de suferit mult la procurarea resurselor, care s-au scumpit cu 30-50%;

În al treilea rând – de acțiunile Băncii Naționale privind majorarea ratei de refinanțare până la 13,5%, care, de fapt, a dus la stoparea procesului de creditare a producătorilor agricoli, iar multe bănci comerciale refuză să acorde credite acestora.

Totodată, menționăm încă un moment important, creditul în sumă de 90 mil. euro, acordat de către Republica Poloneză pentru 25 de ani cu 0,15%, a fost majorat până la 30% cu un lot minim de 500 mii euro. În asemenea situație, fermierii nu sunt în stare să valorifice un credit în sumă de 500 mii euro.

Material și metodă. Sunt cunoscute mai multe metode de evaluare a capacității de creditare a exploatațiilor agricole, inclusiv a societăților cu răspundere limitată care, în consecință, au la baza lor un sistem de coeficienți. Însă, investigațiile efectuate de mulți savanți, printre care M. Lișanschi, M. Maslov [4], demonstrează: coeficienții utilizați reflectă situația conform informațiilor despre sold în bilanț, deci în trecut și, corespunzător, indică doar unele trăsături de activitate economică. Așadar, evaluarea capacității de creditare, după cum consideră și savanții menționați anterior, trebuie să fie efectuată nu doar după structura bilanțului, ci și după eficacitatea programului de producție, optimizându-l prin intermediul metodei modelării economico-matematice.

Argumentarea mărimii (problema argumentării) creditului S.R.L.-ului prin optimizarea programului de producție a fost realizată în baza utilizării metodei modelării economico-matematice, alcătuind modelul respectiv, în care, de rând cu determinarea valorii activelor circulante într-un calcul unic, se ia în considerație și multitudinea de factori ce influențează structura de producție a entităților agricole.

În acest context, au fost studiate mai multe modificări ale modelelor matematice și, îndeosebi, cele ale savanților M. Lișanschi și I. Maslov [4], în baza cărora a fost elaborat modelul adecvat ce corespunde condițiilor de funcționare a obiectului de cercetare – S.R.L. „Bardar-Agro”.

Societatea nominalizată se ocupă de producerea, păstrarea și comercializarea grâului și a orzului, a porumbului pentru boabe, a semințelor de floarea-soarelui, a cartofului și a strugurilor. Produsele sunt vândute în următoarele puncte de livrare: boabele de grâu – piața „Ar-Prod” din comuna Bardar, boabele de porumb – S.R.L. „Viodi-Malex” din municipiul Chișinău, semințele de floarea-soarelui – ca plată pentru arendă, strugurii – în S.A. „Cricova”. În structura veniturilor din vânzări ale gospodăriei, o pondere considerabilă deține strugurii (48,2-73,4%), pe locul doi se situează cerealele cu circa 25% și pe locul trei – producerea semințelor de floarea-soarelui. În componența activelor circulante ale S.R.L. „Bardar-Agro”, cea mai mare pondere revine stocurilor de mărfuri și materiale, iar pe locul doi sunt creanțele pe termen scurt.

Problema economico-matematică se formulează astfel: determinarea variantei optime a programului de producție a S.R.L. „Bardar-Agro”, care, la o utilizare rațională a resurselor disponibile, va permite identificarea valorii activelor circulante și argumentarea mărimii creditului necesar pentru realizarea programului nominalizat, luând în considerație cerințele asolamentului recomandat, îndeplinirea contractelor cu agenții economici și alte condiții în care funcționează gospodăria cu scopul de a obține o eficiență economică mai sporită conform criteriului de optimizare (producția globală maximă în expresie valorică).

Pentru realizarea modelului economico-matematic și soluționarea problemei la calculator este necesar de a pregăti următoarea informație:

- 1) suprafața terenului arabil destinat cultivării culturilor agricole;
- 2) specificarea tuturor culturilor ce pot fi cultivate în condițiile date;
- 3) fișele tehnologice;
- 4) schema rotației culturilor în asolamentul recomandat pentru condițiile întreprinderii agricole analizate;
- 5) rezerva resurselor de producție necesară pentru efectuarea procesului de producție;

- 6) norma de consum a resurselor în calcul la 1 ha pentru fiecare cultură (tipul de activitate din fitotehnie);
- 7) recolta fiecărei culturi agricole de pe 1 ha;
- 8) ponderea minimă-maximă a suprafețelor unor culturi în terenul arabil;
- 9) balanța humusului (tone la 1 ha) pentru asolamentul respectiv;
- 10) planul de producere a principalelor feluri de produse vegetale;
- 11) cantitatea de îngrășăminte organice (tone) ce contribuie la menținerea balanței pozitive a humusului în sol;
- 12) scoaterea (mineralizarea) humusului din fiecare cultură agricolă și, respectiv, în procesul spălării solului;
- 13) randamentul culturilor furajere de pe 1 ha și al cerealelor pentru furaj;
- 14) necesarul de furaje în total (chintale unități nutritive), inclusiv după felurile de furaje;
- 15) prețul de realizare și costul unitar al produselor vegetale.

Informația enumerată a fost pregătită în baza formularelor specializate, a rapoartelor financiare ale S.R.L. „Bardar-Agro”, a rapoartelor statistice nr. 29 – AGRO și nr. 21 – VÂNZĂRI, unele materiale din evidența contabilă primară din anii 2011-2014 și din planul de afaceri pentru anii 2016-2017, a tarifelor de costuri în agricultură elaborate de un grup de colaboratori de la Institutul Național de Cercetări Economice, a fișelor tehnologice de cultivare a culturilor agricole realizate de un grup de savanți de la catedra „Management” a UASM. Informația de intrare trebuie să respecte următoarele cerințe: să fie veridică, eficientă, operativă, cu posibilități analitice mai largi, ceea ce va permite calcularea indicatorilor și a caracteristicilor respective. Actualmente, starea informației planificate, statistice etc. încă nu corespunde pe deplin cerințelor enumerate. De aceea, unii indicatori, ca recolta la 1 ha și norma de consum a resurselor de producție în calcul la 1 ha pentru fiecare cultură, au fost calculați în baza datelor normative.

Rezultate și discuții. Scopul cercetării este determinarea tendințelor privind dezvoltarea relațiilor de credit ale producătorilor agricoli din Republica Moldova prin optimizarea programului de producție, a valorii activelor circulante, în baza cărora va fi argumentată mărimea creditului necesar pentru a efectua programul nominalizat.

Pentru a atinge acest scop, au fost stabilite următoarele sarcini:

- 1) studierea aspectelor teoretice ale creditului, ale esenței lui economice, studierea funcțiilor și formelor existente;
- 2) analiza sistemului de creditare a sectorului agrar în țările dezvoltate;
- 3) studierea metodelor de estimare a capacității de creditare a întreprinderilor;
- 4) evidențierea esenței metodei modelării economico-matematice de optimizare a programului de producție a societății cu răspundere limitată, a valorii activelor circulante, argumentând astfel mărimea creditului pentru efectuarea acestuia;
- 5) analiza caracteristicii condițiilor de dezvoltare economico-financiară a obiectului de cercetare;
- 6) pregătirea informației necesare pentru formularea problemei economico-matematice concrete în baza datelor S.R.L. „Bardar-Agro” pentru a alcătui modelul numeric și pentru a soluționa problema la calculator;
- 7) analiza variantei optime și elaborarea propunerilor concrete pentru a fi implementate în practica de producție.

Obiectul de cercetare este S.R.L. „Bardar-Agro”, comuna Bardar, raionul Ialoveni.

Suportul informațional se bazează pe:

- bibliografia enumerată în materialul expus;
- formularele specializate ale obiectului de cercetare (anii 2011-2014);
- rapoartele statistice nr. 29 – AGRO (anii 2013-2014);
- rapoartele statistice (anii 2013-2014) cu nr. 21 – Vânzări;
- rapoartele financiare (anii 2011-2014);
- unele materiale din evidența contabilă primară (anii 2011-2014) și normative planificate pentru anii 2015-2016;
- contractul de credit nr. C-285 din 05.04.2012 încheiat între S.R.L. „Bardar-Agro” și „FinComBank”;
- tarifele de costuri în agricultură, elaborate de un grup de colaboratori de la Institutul Național de Cercetări Economice.

Astfel, după obiectivele formulate, este important de a analiza componența și structura activelor circulante ale S.R.L. „Bardar-Agro” în anii 2011-2014 conform datelor din Tabelul 1.

Tabelul 1
Componența și dinamica activelor circulante în S.R.L. „Bardar-Agro”

Indicatorul		Media anilor 2011-2012		Media anilor 2012-2013		Media anilor 2013-2014
		Suma, mii lei	%	Suma, mii lei	%	% sau de câte ori mai mult
1. Stocuri de mărfuri și materiale		1031,0	57,6	3099,5	64,4	de 3 ori
inclusiv:	– materiale	177,9	9,93	390,9	8,12	de 2,2 ori
	– obiecte de valoare mică și de scurtă durată	119,9	6,69	118,3	2,5	98,6%
	– producție în curs de execuție	401,6	22,4	1670,0	34,7	de 4,2 ori
	– produse	331,6	18,5	920,3	19,1	de 2,8 ori
2. Creanțe pe termen scurt		754,7	42,1	1704,8	35,4	de 2,3 ori
inclusiv:	– aferente facturilor comerciale	348,5	19,5	1441,6	29,9	de 4,1 ori
	– privind decontările cu bugetul	403,0	22,5	260,0	5,4	65,0%
	– alte creanțe	3,1	0,2	3,2	0,1	102,1%
3. Mijloace bănești		5,8	0,3	10,6	0,2	183%
inclusiv:	– casă	0,3	-	3,9	0,1	de 12,8 ori
	– conturi curente	5,5	0,3	6,7	0,14	122%
Total		1791,5	100	4814,9	100	de 2,7 ori

Sursa: Rapoartele financiare pe anii 2011-2014.

Observăm că în anii analizați, în componența activelor circulante cea mai mare pondere revine indicatorului stocurilor de mărfuri și materiale, care este în creștere de la 57,6%, în prima perioadă până la 64,4% – în cea de-a doua, iar în valoare absolută este în creștere de 3 ori. Pe al doilea loc se plasează creanțele pe termen scurt cu o pondere de 42,1% și de 35,4% în perioadele respective, care în valoare absolută au o tendință de creștere cu 2,3 ori mai mult în anii 2013-2014 decât în prima perioadă (2011-2012).

În continuare, este benefic de analizat structura stocurilor de mărfuri și materiale pe trimestrul IV al anului 2014, Tabelul 2.

Tabelul 2
Stocuri de mărfuri și materiale în trimestrul IV – 2014

Indicatorul	La începutul trimestrului		La finele trimestrului de raportare	
	mii lei	%	mii lei	%
1. Materiale	381,4	10,3	179,8	10,1
2. Obiecte de valoare mică și de scurtă durată	122,3	3,3	115,8	6,5
3. Producție în curs de execuție	3069,7	82,9	463,6	26,1
4. Produse	124,1	3,5	1017,8	57,3
Total	3697,5	100,0	1777,0	100,0

Sursa: Cercetarea statistică nr. 5-C1, trimestrul IV-2014.

Comparând datele la începutul și la sfârșitul trimestrului, constatăm că ponderea materialelor, aproape că rămâne la același nivel, pe când ponderea produselor crește, în mod considerabil, de la 3,5% până la 57,3%, iar producția descrește în curs de execuție de aproximativ 6,6 ori.

Conform restricțiilor modelului economico-matematic, a funcției-obiectiv și a informației de intrare a fost formulată problema concretă pentru condițiile S.R.L. „Bardar-Agro”.

Ca variabile principale ale problemei au fost incluse: X_1 , X_2 , X_3 , ... X_9 – suprafața culturilor înșămânțate conform asolamentului recomandat (ha), X_{10} – suprafața plantată cu viță de vie (ha), X_{11} – valoarea activelor circulante (lei).

Asupra variabilelor au fost suprapuse 20 de restricții și problema soluționată la calculator conform pachetului de programe aplicative „Programarea lineară”.

Analizând rezultatele obținute, constatăm că pentru realizarea programului de producție optim orientat pentru anul 2017 – terenul agricol, arabil și suprafața viței de vie rămân neschimbate din cauza deficitului

resurselor financiare. Însă, resursele de forță de muncă nu se folosesc pe deplin – rezerva constituie 23738 ore-om. Valoarea activelor circulante, ce constituie 156,7 mii lei, nu este suficientă pentru efectuarea programului optim, cu toate că gospodăria deja a luat un credit pentru cinci ani în sumă de 1325,9 mii lei.

Structura suprafețelor culturilor agricole (grâul de toamnă – 39,7%, orzul de toamnă – 2,4%, porumbul pentru boabe și siloz – 20,7%, mazărea pentru boabe – 10,8%, lucerna – 9,8%) va permite gospodăriei să producă și să comercializeze, conform programului optim de producție, următoarele tipuri de produse (chintale): boabe-grâu – 5810; boabe-orz – 390; boabe-porumb – 4100; mazăre – 945; semințe de floarea-soarelui – 1260; struguri – 7300 q.

Tabelul 3
Structura comparativă a suprafețelor însămânțate cu culturi agricole în S.R.L. „Bardar-Agro”

Culturile	Media anilor 2011-2014		Planul gospodăriei pentru anul 2015		Planul optim pentru anul 2016	
	ha	%	ha	%	ha	%
Grâu de toamnă	154,5	45,8	140	33,6	166,0	39,7
Orz de toamnă	1,2	20,4			10	2,4
Porumb pentru boabe	73,3	21,7	157	37,6	82	19,7
Porumb pentru siloz					4,0	1,0
Mazăre					45	10,8
Floarea-soarelui	107	31,8	120	28,8	70,0	16,8
Cartofi	1	0,3			2	0,5
Lucernă					38	9,1
Total semănături	337	100	417	100	417	100
Viță de vie	107	-	105	-	105	-
Total terenuri agricole	444	-	522	-	522	-

Sursa: Formulare specializate pe activitatea întreprinderilor agricole.

Porumbul pentru siloz (circa 720 chintale) și lucerna pentru masă verde și fân – 6090 chintale, dar și deșeurile de la cerealiere se vor folosi pentru animalele din sectorul individual.

La finalul analizei programului optim de producție, determinăm eficiența economică a acestuia, punând accentul pe valoarea activelor circulante optime, în baza cărora vom argumenta mărirea creditului necesar pentru realizarea acestui program (Tabelul 4).

Tabelul 4
Determinarea eficienței economice a programului optim de producție al S.R.L. „Bardar-Agro” în comparație cu media anilor 2011-2014

Indicatorul	Datele medii pe anii 2011-2014	Planul gospodăriei pentru anul 2016	Datele conform planului optim pentru anul 2017	Datele planului optim, în % față de:	
				media anilor 2011-2014	planul pentru anul 2016
1. Valoarea producției globale în prețurile comparabile ale anului 2005, mii lei	2867,1	3112,2	3855,6	134,5	123,9
2. Venitul din vânzări, mii lei	4469,1	4750,8	5611,3	125,6	118,1
3. Costul producției finite vândute, mii lei	3929,9	4015,1	4515,9	114,9	112,5
4. Profitul, mii lei	539,3	735,7	1095,4	de 2 ori	de 1,5 ori
5. Valoarea activelor circulante, mii lei	2798,3*	4831	3468,8**	121,5	110,3
6. Valoarea producției globale în calcul, mii lei:					
– la 1 ha teren agricol	5,49	5,96	7,39	134,5	123,9
– la 1 lucrător mediu anual	38,23	41,5	51,41	125,6	118,1
7. Profitul în calcul, mii lei:					
– la 1 ha teren agricol	1,03	1,41	2,1	de 2 ori	de 1,5 ori
– la 1 lucrător mediu anual	7,19	9,81	14,6	de 2 ori	de 1,5 ori
8. Nivelul rentabilității, %	13,72	18,32	24,26	10,54 p.p.	5,94 p.p.

*Din anul 2012 s-a adăugat creditul în sumă de 1326 mii lei, luat în 2012: 5 ani=265 mii lei anual.

**Aici trebuie adăugată suma din creditul din 2012, adică 265 + 265 = 530 mii lei.

Sursa: Formulare specializate pe activitatea întreprinderilor agricole.

În continuare, menționăm că este important de a analiza datele prezentate în Tabelul 4, începând cu principalul indicator oglindit în scopul cercetării – valoarea activelor circulante, care argumentează necesarul în credit. De asemenea, constatăm că S.R.L. „Bardar-Agro”, pentru realizarea programului de producție optim în anul 2016, în afară de resursele de producție disponibile, va mai avea nevoie încă de un credit (pe lângă creditul luat pentru 5 ani, în sumă de 1326 mii lei, conform contractului nr. C-285 din 05.04.2012 – câte aproximativ 265 mii lei anual) de 669,7 mii lei (3468-2798,3) plus la acea sumă de 530 mii lei, planificate pentru anii 2015-2016. Activele circulante trebuie să constituie 3468 mii lei și, respectiv, creditul adăugător în sumă de 669,7 mii lei.

După analiza datelor din Tabelul 4, observăm că programul optim de producție, realizat utilizând resursele de producție disponibile și activele circulante existente plus creditul în sumă de 669,7 mii lei, va asigura sporirea principalilor indicatori economici. Astfel, conform planului optim, valoarea producției globale în prețurile comparabile ale anului 2005 va crește cu 34,5% față de media anilor 2011-2014, iar față de cea planificată în gospodărie – cu 23,9%; venitul din vânzări va fi, respectiv, mărit cu 25,6% și cu 18,1%; nivelul rentabilității – cu +10,54 și 5,94 puncte procentuale, iar costul producției comercializate se va majora cu 14,9 și 12,5%.

Concluzii

1. Actualmente, pentru argumentarea mărimii creditului societății cu răspundere limitată, de rând cu metodele tradiționale, este rațional de a utiliza metoda modelării economico-matematice.

2. Pentru determinarea variantei optime (posibile, mai adecvate) pentru implementarea în practica de producție a obiectului de cercetare, este necesar de efectuat evidența contabilă conform cerințelor în vigoare, de elaborat planul business și alte materiale normative, în baza cărora să fie realizabilă pregătirea informației necesare pentru a fi mai amplă și calitativă, de a formula problema economico-matematică de argumentare a mărimii creditului.

3. Gospodăria analizată să efectueze procesul de producere, orientându-se spre structura optimă de producție, a valorii activelor circulante, obținute în rezultatul soluționării problemei economico-matematice la calculator.

4. Programul optim de producție al S.R.L. „Bardar-Agro”, realizat utilizând resursele disponibile, activele circulante în sumă de 3468 mii lei și un credit adăugător de 669,7 mii lei (în afară de creditul luat pe o perioadă de cinci ani, în anul 2012, în sumă de 1326 mii lei, ceea ce înseamnă, cu câte aproximativ 265 mii lei anual) va permite gospodăriei să obțină o eficiență economică mai sporită.

Referințe bibliografice

1. Legea privind contractele de credit pentru consumatori: nr. 202 din 12.07.2013. In: Monitorul oficial al Republicii Moldova. 2013, nr. 191-197, art. 619
2. BAJURA, T. Economia agrară și dezvoltarea spațiului rural. Chișinău: Ed. CEP USM, 2007. 155 p. ISBN 978-9975-70-164-8
3. HARUȚA, D., CALMÎC, V., HARUȚA, R. Argumentarea mărimii creditului exploatației agricole. In: Agricultura Moldovei. 2005, nr. 12, pp. 4-6
4. ЛИШАНСКИЙ, Марк Львович, МАСЛОВА, Ирина Борисовна. Краткосрочное кредитование сельскохозяйственных предприятий. Москва: Юнити-Дана, 2000. 287 с. ISBN 5-238-00135-5
5. STRATAN, A., MOREI, V., ZBANCĂ, A., LITVIN, A. Ghid privind argumentarea economică a activităților din agricultura Republicii Moldova (sectorul vegetal). Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform”. Chișinău: UASM, 2009. 214 p. ISBN 978-9975-64-147-0
6. TCACI, Natalia, COJOCARU, Virginia. Analiza rotației și eficienței utilizării activelor curente în întreprinderile agricole. In: Economica. 2009, nr. 6, pp. 137-144
7. TCACI, Natalia. Particularitățile analizei eficienței utilizării factorilor de producție în unitățile agricole. In: Dezvoltarea durabilă a României și a Republicii Moldova în contextul european și mondial: Conferința științifică internațională, 22-23 septembrie 2006. Academia de Studii Economice din Moldova. Chișinău: ASEM, 2007. Vol. I, pp. 411-413. ISBN 978-9975-75-117-9

Recomandat spre publicare: 23.11.2015